

HOOFDARTS ILKE MONTAG VAN JAN YPERMAN SCHRIJFT 'HEILIGEN EN HOOLIGANS' "De strijd tegen dood of leven"

IEPER/WAKKEN Hoofddarts Ilke Montag van het Jan Yperman Ziekenhuis heeft een boek geschreven. Geen academisch werk over geneeskunde, maar een roman over euthanasie, psychisch lijden en orgaandonatie. In 'Heiligen en hooligans' blijft ze dus in haar leefwereld van de zorg en geneeskunde, maar maakt ze ook een zijsprongetje naar de filosofie. "Nooit droomde ik ervan om schrijver te worden maar nu is er toch dit boek", zegt ze.

DOOR TOM GHEERAERT

Dokter Ilke Montag groeide op in Willebroek, liep school in Boom en studeerde in Limburg en Antwerpen. In oktober 2019 volgde ze Lieven Allaert op als hoofdarts van het Jan Yperman Ziekenhuis. "Als arts nucleaire geneeskunde ging ik aan de slag in het AZ Oudenaarde, maar vanaf oktober 2012 hing ik mijn witte schort aan de haak en koos heel bewust voor een managementfunctie binnen de ziekenhuismuren", vertelt Ilke Montag. "Ik had intussen immers voldoende theoretische kennis verzameld en wou ze nu wel eens toetsen aan de praktijk."

ZELFDODING

Van oktober 2012 tot december 2015 was Ilke Montag adjunct-medisch directeur van het AZ Sint-Lucas in Gent. Sinds januari 2016 was ze aan de slag als hoofdarts van het Imeldaziekenhuis in Bonheiden, tot ze eind vorig jaar in Ieper terechtkwam. Ondertussen verdiepte ze zich in de filosofie. "Ik werd een trouwe bezoeker van de Internationale School Voor Wijsbegeerte. Na de opleiding tot Socratisch gespreksleider, volgde ik er de cursus 'Op leven en dood'", vertelt Ilke Montag. "Mijn eerste stappen in het schrijven werden in de kerstperiode van 2018 - tussen de selectieprocedures voor hoofdarts in Jan Yperman door - gezet door het essay 'In het leven staan of uit het leven stappen' waarin Camus zijn visie over zelfdoding verder uitwerkt. Camus stelde: 'Er is maar één ernstig filosofisch probleem: de zelfdoding. Oordelen of het leven wel of niet de moeite waard is geleefd te worden, is antwoord geven op de fundamentele vraag van de filosofie. Voorheen was het de vraag of het leven zin

moest hebben om geleefd te worden. Nu wordt het duidelijk dat, integendeel, het des te beter geleefd wordt wanneer het leven géén zin heeft."

SCHRIJFCURSUS

"Het essay werd niet gepubliceerd, maar het gaf me wel de goesting om meer te schrijven, waarbij de ervaringen met en van patiënten en zorgverleners als inspiratie zouden dienen. Zo kwam ik tot het volgen van een online schrijfcursus. De soms toch wel bijzondere opdrachten daarin leverden een pitch op. Ik waagde mijn kans en bezorgde die pitch aan enkele uitgeverijen. Op 24 december had ik mijn contract bij uitgeverij Witsand vast." Het echte schrijven kon beginnen. "De weekends vulden zich vlot met schrijven en vanaf maart ook met corona. Dat we met ons allen in ons kot moesten blijven, maakte dat er plots heel veel tijd vrijkwam in mijn agenda die anders uitpuilt met afspraken", vervolgt de hoofdarts. "Nooit droomde ik ervan om schrijver te worden en toch is er nu dit boek. Ik wou een heel normaal leven. Heel even wou ik brandweerman worden, maar in mijn eerste vriendenboekje - ik was amper zeven jaar - schreef ik al dat ik later dokter wou worden. Een dikke 17 jaar later had ik het diploma dan ook op zak. Mijn missie was duidelijk: zorgen voor de anderen. Ik ging ervoor en nu nog steeds. Patiënten geven me de energie om door te gaan."

Vanaf 24 juni zou het boek 'Heiligen en hooligans' in de boekenwinkels moeten liggen. De korte samenvatting op de achterflap luidt: 'Zij wil een transplantatie, hij wil euthanasie, zij wil leven, hij wil dood. Eén verhaal, twee perspectieven. Of hoe twee levens onverwacht toch met elkaar ver-

Dr. Ilke Montag: "Misschien volgt er ooit nog wel een kookboek..." (foto TOGH)

strengeld kunnen zijn...'
"Tijdens mijn opleiding werd ik een aantal keer geconfronteerd met een mislukte suicide", vertelt Ilke "De pleger zijn leven was, vanuit zijn standpunt, op het moment van de suicide zo miserabel en zo zinloos, dat hij het de rug wou toekeren. En vaak, ondanks

"Er zijn al ideeën voor een tweede boek. Ik schreef al twee pagina's"

de maximale therapie, ging de pleger het niet halen, maar hij was wel een potentiële orgaandonor. Gezien de al erg emotionele situatie werd zelden de vraag aan de familie gesteld of ze instemden met orgaandonatie. Wettelijk is het niet verplicht deze vraag te stellen, maar het wringt als je het niet doet. We verloren hierdoor

organen en ook levens. Regelmatig viel een patiënt van de transplantelijst omdat hij intussen overleden was of een te slechte algemene gezondheid had om de transplantatie nog te ondergaan. Twee stervende patiënten naast elkaar in een bed op intensieve zorgen, waarbij een orgaan van de ene patiënt het leven van de andere kon redden. Het is een beeld dat bleef kleven op mijn netvlies. De twee verhaallijnen werden dus gevoed vanuit mijn ervaringen, maar alle personages, gebeurtenissen, plaats en entiteiten zijn fictief."

CHOCOLADEBEWERKER

"Het opzet is geslaagd als men als patiënt zonder schroom de open vraag naar euthanasie, al dan niet met orgaandonatie, kan stellen", zegt ze. Gelukkig gaan meer patiënten de strijd aan tegen de dood, dan tegen het leven. Aan hen moeten we maximale kansen geven, net zoals we moeten openstaan voor de kleine groep van patiënten die vragen naar orgaandonatie na euthanasie. Helaas is het amper bekend dat deze mogelijkheid bestaat. Misschien kan dit boek ook een bijdrage leveren in het meer durven bespreken van dit toch wel bijzondere on-

derwerp."
Heiligen en hooligans wordt wellicht niet het enige boek van Ilke Montag. "Er zijn al ideeën voor een tweede boek. De hele evolutie - of is het zelfs een revolutie - van de apps en artificiële intelligentie binnen de gezondheidszorg biedt mogelijkheden genoeg. Vorige week zondag schreef ik al de eerste pagina's van dit tweede boek." Sinds 15 oktober 2019 is Ieper een tweede thuis geworden. "Ik pendel in de week tussen Wakken en Ieper. In het weekend ben ik meestal te vinden in Mechelen. Ik ken Ieper nog onvoldoende om al een lievelingsplekje te hebben. Wat ik wel al wist te smaken was het menu bij Hostellerie Saint Nicolas. Nog één van mijn wat uit de hand gelopen hobby's is koken. Twee jaar lang was ik 's avonds te vinden in de opleidingskeuken van Spermalie. Daarnaast mag ik me ook kaasmeester en ambachtelijk chocoladebewerker noemen. Misschien volgt er ooit nog wel een kookboek...", knipoogt dokter Ilke Montag.

'Heiligen en hooligans' is uitgegeven bij Witsand Uitgevers, kost 22,50 euro en telt 240 bladzijden.